

TAUSTAMUISTIO

Täydentämään HSY:n ja Vantaan kaupungin välistä Hulevesisopimusta (vesihuoltolain 17 a §:n mukainen sopimus)

19.1.2018

Sisällysluettelo

Yleistä	2
1 Sopijapuolet	2
2 Sopimuksen kohde	2
3 Yhteyshenkilöiden tehtävät ja yhteistoiminta	2
4 Määritelmät	2
5 Sopimuksen tausta	3
6 Hulevesisopimuksen liittyminen muihin sopimuksiin	3
7 Vastuut ja velvoitteet	3
8 Muu kehittäminen	4
9 Maksu yleisten alueiden huleveden viemäroinnistä	4
10 Varautuminen häiriötilanteisiin	4
11 Tiedonantovelvollisuus	4
12 Vahingonkorvaukset	4
13 Ylivoimainen este	4
14 Sopimusasiakirjojen pätevyysjärjestys	4
15 Sopimuksen voimaantulo ja voimassaolo	4
16 Sopimuksen muuttaminen	5
17 Sopimuksen päättäminen ja irtisanominen	5
18 Erimielisyydet	5
19 Allekirjoitukset	5

Liite 1. Hsy:n huleveden viemärintialueen yleisten alueiden prosenttiosuudet

Yleistä

Tämä taustamuistio on laadittu täydentämään HSY:n ja sen jäsenkuntien välistä Huleveesisopimusta (päiväy 19.1.2018) hulevesien viemäroinnistä (vesihuoltolain 17 a §:n mukainen sopimus), jäljempänä Huleveesisopimus. Taustamuistion asiakohdat kohdasta viittaavat vastaaviin Huleveesisopimuksen kohtiin.

Huleveesisopimuksen valmistelu aloitettiin kesällä 2015, jolloin HSY:llä ja jäsenkunnilla oli edelleen eriäviä jäsenkuntakohtaisia käytäntöjä hulevesien hallinnassa. Huleveesisopimusta tehtäessä sopijapuolten yhteinen tahtotila oli, että HSY:n ja jäsenkuntien välille luotaisiin mahdollisimman yhtenäiset käytännöt vuoden 2018 alusta sen mukaan, miten eri jäsenkuntien hallinnolliset eroavaisuudet sen sallivat.

Huleveesisopimuksen laatimisen aikana tuli selväksi, että jäsenkuntakohtaisia eroja tule olemaan jatkosakin. Jäsenkuntien ja HSY:n yhteinen tavoite on että jatkossa pyritään yhä suurempaan yhtenäisyyteen koko HSY:n alueella.

Kolmannet osapuolet, kuten valtio, saattavat vielä vaikuttaa Huleveesisopimukseen ja tällöin Huleveesisopimusta täydennetään tarpeen mukaan kolmansien osapuolten lisäsopimuksilla.

1 Sopijapuolet

Ei lisättävää.

2 Sopimuksen kohde

Huleveesisopimus koskee pelkästään HSY:n ja sen jäsenkuntien välisiä suhteita eikä sillä sovita HSY:n ja asiakkaiden tai jäsenkuntien ja asukkaiden välisistä suhteista.

3 Yhteyshenkilöiden tehtävät ja yhteistoiminta

Sopijapuolten yhteyshenkilöt on Huleveesisopimusta tehtäessä valittu samoiksi kuin KT –puitesopimuksen yhteyshenkilöt. Ensisijaisesti yhteyshenkilöt määräytyvät asemansa mukaan, jolloin yhteyshenkilön vaihtuminen ei vaadi Huleveesisopimuksen muuttamista vaan yhteyshenkilön muutos tehdään Huleveesisopimuksen kohdan 16 mukaan.

4 Määritelmät

Huleveesisopimuksen kohdassa 4 on määritelty sopimuksen kannalta olennaiset käsitteet, jotta ne olisivat yksiselitteisiä kaikille sopijapuolille. Käsitteiden määrittelyssä on lainsäädännön lisäksi sovellettu lainsäädännön perustelutekstejä (HE 218/2013), Vesihuoltolakiopasta (Maa- ja metsätalousministeriö 5/2015) ja Hulevesiopasta (Suomen Kuntaliitto, Helsinki 2012) sekä käytetty yleisesti vesihuoltoalalla tunnettua terminologiaa. Tarkempi tekninen käsitteistö on määritelty Huleveesisopimuksen liitteessä 3. Liite 3 perustuu alan yleiseen ja HSY:n toiminnassa omaksuttuun käytäntöön.

Määritelmät koskevat sellaisenaan pelkästään Huleveesisopimusta ja sen liitteitä.

5 Sopimuksen tausta

Vesihuoltolain (119/2001) sekä maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) lisäksi hulevesien hallinnasta säädetään myös eräissä muissa laissa. Vesilaissa (587/2011) säädetään paitsi maankuivatuksesta (kuivatusvedet) myös ojituksesta, jolloin hulevesien hallinnan järjestämisessä ja hulevesijärjestelmiä suunniteltaessa ojitusta koskevat määräykset on otettava myös huomioon. Laissa tulvariskien hallinnassa (620/2010) otetaan kantaan hulevesitulviin ja velvoitetaan kunta arvioimaan tulvariskialueet sekä tarvittaessa laatimaan tulvariskien hallintasuunnitelma. Ympäristönsuojelulaissa (527/2014) kielletään jäteveden johtaminen ojaan tai noroon sekä täydennetään vesilakia, jossa jätevettä johtava on velvollinen huolehtimaan jäteveden johtamiseen käytetyn ojan tai noron kunnossapidosta.

6 Hulevesisopimuksen liittyminen muihin sopimuksiin

Aiemmat HSY:n ja jäsenkuntien kesken laaditut palvelusopimukset, joiden voimassaoloa on jatkettu HSY:n ajalle, on sovittu päivitettäväksi KT –puitesopimuksen mukaisiksi. KT –puitesopimuksen mukaiset palvelusopimukset ovat lähtökohtaisesti HSY:n ja yhden jäsenkunnan välisiä sopimuksia, joten niitä kutsutaan kahdenvälisiksi palvelusopimuksiksi. Sopimuksissa noudatetaan tyypillisesti omakustannusperiaatetta. Kahdenväliset palvelusopimukset on laadittu yhteisesti sovittavista asiakokonaisuuksista, joita ovat seuraavat:

- Vesihuollon suunnittelu ja rakennuttaminen (jäsenkuntien tuottama palvelu HSY:lle)
- Vesihuollon rakentaminen (jäsenkuntien tuottama palvelu HSY:lle)
- Yleisen sammutusveden toimittaminen HSY:n vesijohtoverkosta (sammutusvesisopimus)

7 Vastuut ja velvoitteet

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kunnan määräämä monijäseninen toimielin voi antaa kuntaa tai kunnan osaa koskevia tarkempia määräyksiä hulevesien hallinnasta (103 j §). Lisäksi monijäseninen toimielin voi antaa kiinteistön omistajalle tai haltijalle määräyksen hulevesistä aiheutuvan haitan poistamiseksi (103 k §). Kukin jäsenkunta nimeää monijäsenisen toimielimensä. Toimielimen toimivallan siirtämiseen sovelletaan kuntalakia ja kunta määrää johtosäännössään tehtävien hoitamisesta.

Vesihuoltolain 17 a §:n (681/2014) 1 momentin mukainen päätös tarkoittaa, että kunta voi päättää neuvoteltuaan vesihuoltolaitoksen kanssa, että vesihuoltolaitos huolehtii päätöksessä määriteltävällä alueella huleveden viemäroinnistä yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti. Edellä tarkoitetun päätöksen edellytyksenä on, että:

- 1) vesihuoltolaitos kykenee huolehtimaan huleveden viemäroinnistä taloudellisesti ja asianmukaisesti; ja
- 2) viemäroinnin kustannusten kattamiseksi perittävät maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi.

HSY:n vesihuollon Verkostosuunnittelukäytännöissä on määritetty HSY:n alueella yhteisesti käytettäviä verkostosuunnitteluperiaatteita, joita kaikki jäsenkunnat noudattavat. Hulevesiviemärin vastuu on HSY:llä, kun taas tulvaviemäreiden- ja -reittien vastuu on jäsenkunnilla.

Hulevesiviemärit mitoitetaan kulloinkin voimassa olevan HSY:n verkostosuunnittelukäytännöt –ohjeen mukaisesti. Hulevesisopimuksen tekohetkellä voimassa olevan ohjeen mukaan mitoitussade on 150 l/s/ha, mikä vastaa noin kerran kolmessa (3) vuodessa toistuvaa rankkasadetta, jonka kesto on 10 min (valuma-alue on noin 2...5 ha). Valumakertoimet on taulukoitu pinnan ja alueen laadun mukaan KATU 2002 –julkaisun kohdassa 3.10, s. 120. Lisäksi asiaa on käsitelty Hulevesioppaassa.

Tulvaviemärit ja -reitit mitoitetaan esimerkiksi kulloinkin voimassa olevan HSY:n verkostosuunnittelu-käytännöt –ohjeen mukaisesti. Hulevesisopimuksen tekohetkellä voimassa olevan ohjeen mukaan tulvami-toitussade on kerran 50 vuodessa toistuvalla rankkasateella. Sateen intensiteetti valitaan valuma-alueen laajuuden mukaan. Tulvareitin poikkipinta-ala on suunniteltava koko reitin matkalta niin, ettei-vät tulvavedet nouse tonteille. Jos tulvareitti sijaitsee tontilla, tulee uoman muoto ja pohjan korkeus määrittää. Erityisalueilla (esim. keskusta-alueet, tunnelit, metroasemat) tulvareitit mitoitetaan tarvitta-essa kerran 100 vuodessa toistuvalla rankkasateella.

8 Muu kehittäminen

Ei lisättävää

9 Maksu yleisten alueiden huleveden viemäröinnistä

HSY:n Seutu- ja ympäristötietopalvelut on laatinut arvion HSY:n huleveden viemäröintialueen yleisten alueiden prosenttiosuuksista Vesilaitosyhdistyksen monistesarjan (Nro 40, 2015) mukaisesti (http://www.vvy.fi/files/4744/Tyokalujen_kehittaminen_huleveden_2_PDF.pdf).

Yleisten alueiden prosenttiosuuksien selvittämisestä on laadittu erillinen raportti, jossa on käyty tar- kemmin läpi prosenttiosuuksien määräytyminen ja kustannusten jakautuminen. Raportti on jaettu jä- senkunnille sekä se on tämän taustamuistion liitteenä.

10 Varautuminen häiriötilanteisiin

Ei lisättävää.

11 Tiedonantovelvollisuus

Ei lisättävää.

12 Vahingonkorvaukset

Ei lisättävää.

13 Ylivoimainen este

Ei lisättävää.

14 Sopimusasiakirjojen pätevyysjärjestys

Ei lisättävää.

15 Sopimuksen voimaantulo ja voimassaolo

Ei lisättävää.

16 Sopimuksen muuttaminen

Ei lisättävää.

17 Sopimuksen päättäminen ja irtisanominen

Ei lisättävää.

18 Erimielisyydet

Ei lisättävää.

19 Allekirjoitukset

Ei lisättävää.